

T Á J É K O Z T A T Ó *

*az államháztartás központi alrendszerének
2010. június havi és I. félévi helyzetéről*

2010. július

---

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

Az IMF SDDS rendszerének keretében az államháztartás központi alrendszerének helyzetét bemutató havi monitoring angol nyelvű változata minden hónapban, az államháztartásra vonatkozó táblázat, a tárgyévet követő hatodik hónapban a Pénzügyminisztérium régi honlapjáról (<http://www.pm.gov.hu>, angol nyelvű rész, Budget menüpont: Special Data Dissemination Standard) elérhető.

ÖSSZEFOGLALÁS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS JÚNIUS HAVI HELYZETÉRŐL

Az államháztartás – helyi önkormányzatok nélküli – június havi hiánya 297,4 milliárd forintra teljesült. Ezen belül a központi költségvetés 293,3 milliárd forintos, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 7,4 milliárd forintos deficittel, míg az elkülönített állami pénzalapok 3,3 milliárd forintos szufficittal zártak.

Központi költségvetés

Bevételek

A központi költségvetés június havi bevételei az előző év azonos hónapjához képest mintegy 72 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek. A főbb adóbevételek közül a társasági adó, a személyi jövedelemadó és jövedéki adó bevételek mintegy 61 milliárd forinttal elmaradtak a tavalyi év azonos hónapjának értékétől. Ezzel szemben viszont az általános forgalmi adó bevételek közel 27 milliárd forinttal meghaladták az előző évi összeget. Mindezekon felül a szakmai fejezeti kezelésű előirányzat bevételei, továbbá az elkülönített állami pénzalapok és az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések is a tavalyi összeg alatt teljesültek.

Kiadások

A központi költségvetés június havi kiadásai kismértékben, mintegy 5 milliárd forinttal alakultak magasabb összegben, mint az elmúlt év azonos hónapjában. A kiadásokon belül az egyedi és normatív támogatások alakultak magasabb összegben, mint tavaly elsősorban a MÁV támogatási többlete következtében. Ezen túlmenően a központi költségvetési szerek és fejezeti kezelésű előirányzat kiadásai is meghaladták a tavalyi összeget mintegy 32 milliárd forinttal. Ezzel szemben viszont a kamatkiadások mintegy 18 milliárd forinttal, a lakástámogatások pedig 15 milliárd forinttal elmaradtak a tavalyi mértékétől. Ez utóbbi esetben az elmaradás elsősorban az utalások július hónapra történő áthúzódása miatt következett be.

Társadalombiztosítás pénzügyi alapjai

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai esetében a tavalyi év azonos hónapjához viszonyítva a kiadási oldalon a nyugdíj és a gyógyszer-támogatások kiadásai magasabb összegben, míg a gyógyító megelőző ellátások kiadásai alacsonyabb összegben alakultak. A bevételi oldalon az előző év azonos hónapjához képest a járulék és hozzájárulás jellegű bevételek mintegy 23 milliárd forinttal csökkentek. Ki kell azonban emelni, hogy a nagyobb összegű központi költségvetési támogatások az egyenleg alakulását kedvezően befolyásolták.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok június havi egyenlege az előző év azonos hónapjához viszonyítva kedvezőbben alakult, az alapok összes bevételei 7,2 milliárd forinttal kisebb összegben (az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék

alacsonyabb szintje miatt), kiadásai pedig 13,7 milliárd forinttal alacsonyabb összegben alakultak az előző év azonos hónapjának értékénél.

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. Június hónapban a központi költségvetésnek 6,2 milliárd forint bevétele származott a **társasági adóból**, amely a 35,6 milliárd forintos bruttó befizetés és a 29,4 milliárd forintnyi kiutalás különbsége. Ez a bevétel 30,8 milliárd forinttal, 83,2%-kal kevesebb a 2009. év júniusi bevételénél: a befizetések 11,5 milliárd forinttal (24,4%-kal) csökkentek, míg a kiutalások összege 19,3 milliárd forinttal (191,3%-kal) nőtt. A kiutalások emelkedésében naptári okok is közrejátszottak. Az idén május 31.-e – az előző évvel ellentétben – nem hétvégére esett, a bevallások benyújtása korábban történhetett meg, így a június hónapban kiutalható összeg alapvetően ezért emelkedett ilyen mértékben az előző évhez viszonyítva.

A 2010. január 1-jétől megszűnt **társas vállalkozások különadója** címén az év hatodik hónapjában 6,2 milliárd forint bevétel teljesült, amely a 11,6 milliárd forintos bruttó befizetés és az 5,4 milliárd forintnyi kiutalás különbsége.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésnek 16,5 millió forint kiutalása (negatív bevétel bevétele) keletkezett.

A **cégautóadóból** a júniusi hónap során 0,6 milliárd forint bevétel teljesült.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** júniusban 2,8 milliárd forint bevétel keletkezett. Az adózók 0,5 milliárd forinttal, 22,6%-kal több egyszerűsített vállalkozói adót fizettek, mint egy évvel előbb.

Az **energia adó** bevétele 1,1 milliárd forint lett, mely az előző év azonos hónapjának értékét 0,3 milliárd forinttal haladta meg.

Júniusban **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – 139,7 millió forint bevétel keletkezett, mely az előző év azonos havi értékétől elmaradt.

Bányajáradék címén az év hatodik hónapjában 13,7 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek, ami közel hétszerese a bázisidőszaki összegnek. A júniusi kiemelkedően magas bányajáradék-bevétel elsősorban a Biztonsági Földgáztároló Zrt. kitermeléséből és befizetéséből keletkezett.

Játékadóból a központi költségvetésben 4,3 milliárd forint bevétel realizálódott június hónap folyamán.

Az **egyéb befizetések** jogcímen júniusban - az egy évvel előbbi bevételt 30,2%-kal meghaladóan - 3,2 milliárd forint teljesült.

Az **egyéb központosított bevételek** mérleg soron jelennek meg a költségvetési törvény 17. § (1) bekezdésében meghatározott központosított bevételek. A júniusi teljesítés 1,6 milliárd forint volt.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén a központi költségvetésnek az év hatodik hónapjában 1,3 milliárd forint bevétele keletkezett.

2. Júniusban **általános forgalmi adóból** 128,2 milliárd forint bevétele keletkezett a költségvetésnek, amely 126,2%-a az egy évvel korábbinak. A többlet elsősorban a tavalyi évközi adómérték emelés áthúzódó hatása. A nettó általános forgalmi adó egyenleg a 294,7 milliárd forintos bruttó befizetés (ebből 271,3 milliárd forint a belföldi, 23,4 milliárd forint a VPOP által beszedett áfa), valamint a 166,5 milliárd forintot kitevő visszaulások eredője.

Jövedéki adóból a június hónapban realizált bevétel 67,6 milliárd forintot tett ki, amely mintegy 15,3%-kal kevesebb az egy évvel előbbi bevételénél. Az üzemanyagok esetében 42,2 milliárd forint jövedéki adóbevétel keletkezett, ami a bázist 2,4%-kal meghaladja. A dohánytermékek esetében az egy évvel korábbitól 40%-kal kevesebb, 18,7 milliárd forint összegű jövedéki adó folyt be a költségvetésbe. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 6,7 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 8%-kal alacsonyabb a bázisidőszakitól.

A **regisztrációs adóból** június hónapban 3,1 milliárd forint bevétel teljesült, amely a tavalyi év azonos havi értékének 84,2%-a. A bázishoz képesti csökkenést a továbbra is a szerény gépjármű eladások indokolják.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele júniusban 106,2 milliárd forint volt, amely a 140,3 milliárd forintos bruttó befizetés és a 34,1 milliárd forintnyi kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 17,5 milliárd forinttal, 14,2%-kal kevesebb a 2009. év júniusi bevételénél. A 2010. év júniusában az előző év azonos hónapjához képest a befizetések 17,1 milliárd forinttal (10,9%-kal) csökkentek, míg a kiutalások 0,4 milliárd forinttal (1,2%-kal) emelkedtek. A befizetések mérséklődését elsősorban az adóterhelés 2009. július 1-jétől és 2010. január 1-jétől megvalósított csökkentése, illetőleg az adózók 2009. évi adó elszámolásával kapcsolatos befizetésének visszaesése, illetve a visszaulások növekedése eredményezte. A kiutalások háttérében lényegében a 2009. évi adó elszámolásával összefüggő visszaigénylések állnak.

A **magánszemélyek** 2010. január 1-jétől megszűnt **különadójából** a központi költségvetésnek júniusban 425 millió forint kiutalása (negatív bevétele) keletkezett.

Az **illeték** befizetések hatodik havi összege 8,2 milliárd forintot tett ki, amely 92,8%-a a tavalyi év júniusi bevételének.

Egyes vagyontárgyak adója jogcímen (légi jármű, vízi jármű és nagyteljesítményű személygépjárművek után) június hónap folyamán a központi költségvetésnek 1,3 milliárd forint bevétele keletkezett.

4. **A központi költségvetési szervek bevételei** júniusban 76,2 milliárd forintot tettek ki, ez majdnem eléri az előző évi júniusi bevételt, annak 99,8%-a. (Ezen belül az egyes bevételi csoportok alakulása eltérő.) E hónapban a különféle működési és felhalmozási célú pénzeszközátvételek és támogatásértékű bevételek összesen 40,7 milliárd forintot tettek ki. A működési bevételek júniusban 22,6 milliárd forint körül alakultak. Előző évi előirányzat-maradvány átvételre e hónapban 8,8 milliárd forintnyi összegben került sor. A fennmaradó részt a kamatbevételek, kölcsönök igénybevétele, valamint a nem azonosított, függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek tárgyhavi forgalma tették ki.
5. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei** címén júniusban 14,8 milliárd forint folyt be, amely az előző évi júniusi bevételnek mindössze 53,2%-a. Ebből az Útpénztár bevétele 2,8 milliárd forintot tett ki, szemben az előző év azonos időszakában az ebből származó mintegy 20,2 milliárd forintos bevétellel. A korábban megelőlegezett uniós agrártámogatások árfolyamnyereségéből származó bevétel e hónapban mintegy 1,1 milliárd forintot tett ki.
6. **A fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása** júniusban 63,2 milliárd forintot tett ki. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében mintegy 48,6 milliárd forint, a Kohéziós Alap projektekre 1,1 milliárd forint, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében 12,1 milliárd forint uniós forrás került felhasználásra. Az egyéb uniós támogatások jogcímről 1,2 milliárd forint uniós forrás került kifizetésre.
7. **A költségvetési szervektől származó befizetések** júniusban 2,5 milliárd forintot tettek ki, ez az előző évi júniusi befizetést mintegy 1,1 milliárd forinttal haladta meg. E hónapban már mintegy 0,8 milliárd forintnyi előző évi előirányzat-maradvány befizetésére került sor, a szokásos befizetések (kizárólag saját bevételből gazdálkodó – a költségvetési törvényben meghatározott – intézmények tételesen megadott összegű befizetése, helyszíni bírságok, a központi költségvetési szervek vállalkozási tevékenységből keletkező nyeresége – a társasági adó általános mértékével megegyező – befizetése) mellett.
8. Az **elkülönített állami pénzalapok befizetése** a Munkaerőpiaci Alap befizetési kötelezettsége – a 2010. évi költségvetésről szóló törvény 18. § (2) bekezdése alapján – 8 milliárd forint. Június hónapban az Alap teljesítette a 0,7 milliárd forint befizetést.
9. **A helyi önkormányzatok befizetései** címén június hónapjában a teljesítés 739 millió forint volt.
10. A június havi 20,5 milliárd forint összegű **állami vagyonnal kapcsolatos bevétel** 70%-a (14,5 milliárd forint) a hasznosítási bevételekből adódott. Ezen belül 12,8 milliárd forint osztalékbevételhez jutott a Magyar Állam, alapvetően a Szerencsejáték Zrt-től (7 milliárd forint) és a Richter Nyrt-től (3,6 milliárd forint). A hasznosítási bevételek fennmaradó része a vagyongazdálkodási díjak

(0,7 milliárd forint), a távközlési koncesszióból származó befizetések (0,5 milliárd forint) valamint a bérleti és haszonbérleti díjak (0,4 milliárd forint) között oszlott meg. Az 5,7 milliárd forint összegű értékesítési bevétel alapvetően egy ingatlan eladásából származott.

11. Az **adósságszolgálattal kapcsolatos és egyéb bevételeken** belül a költségvetés kamatbevételei júniusban 9,2 milliárd forintot tettek ki. Ebből 1,8 milliárd forintot fizetett az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után. A forint-államkötvények és diszkont kincstárjegyek ún. felhalmozott kamataként közel 7,2 milliárd forint összegű bevétel jelenik meg a költségvetésben. A devizában fennálló követelések után 0,2 milliárd forint bevétel származott júniusban, főként az IMF hitelekből származó kamatbevételekből. A 2010. első féléves összes kamatbevétel az előirányzat 61%-ában teljesült. Az egyéb bevételek június hónapban 648 millió forintot tettek ki, melyből 100 millió forint kezesség-visszatérülésből, 445 millió forint egyéb vegyes bevételekből, 103 millió forint pedig a TB nyugdíjrendszerbe visszalépők utáni befizetésekéből származott.
12. Az **Egyéb uniós bevételek** címen belül a vámbevételek Magyarországot illető 25%-aként 777,9 millió forint folyt be a központi költségvetésbe, míg az uniós támogatások utólagos megtérítéseként – főleg az I. Nemzeti Fejlesztési Terv likviditás megtérülése kapcsán – 2,3 milliárd forint került elszámolásra.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások összege júniusban 19,8 milliárd forintot tett ki, amelyből a mecseki uránbányászok baleseti járadékainak és egyéb kártérítési kötelezettségeinek átvállalására 32 millió forint, a bányabezárásra 120 millió forint kifizetés történt, míg a fennmaradó összeg a helyközi személyszállítási közszolgáltatások és a vasúti pályahálózat működtetésének költségtérítéséhez kapcsolódóan került felhasználásra.
2. A **közszolgálati műsorszolgáltatás támogatásának** éves összege magában foglalja a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, a Duna Televízió, a Magyar Távírási Iroda Zrt., valamint a Média közalapítványok támogatását, illetve az üzemben tartási díj pótlását. Erről az előirányzatról 2010. június hónapban 3,8 milliárd forint kifizetés történt.
3. A **fogyasztói árkiegészítésre** fordított kiadások összege júniusban 9,6 milliárd forintot tett ki, mely megközelítette az előző év hasonló időszakát.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások összege júniusban 11,7 milliárd forintot tett ki, mely jelentősen elmaradt az előző év hasonló időszakától.
5. A **családi támogatások és szociális juttatások** júniusi folyósítása részben az OEP és a MÁK igazgatóságai által beküldött finanszírozási terveken alapult, az ONYF közreműködésével folyósított ellátások folyósító szerv részére történő

megtérítése pedig havi elszámolás alapján történik. Így a **családi támogatásokra** júniusban 38,2 milliárd forint került átutalásra a folyósítást végző szervek részére. Ebből e hónapban családi pótlékra mintegy 30,8 milliárd forintot, gyermekgondozási segélyre 5,4 milliárd forintot, gyermeknevelési támogatásra pedig 1,1 milliárd forintot folyósítottak. A **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra** (rokkantsági járadék, megváltozott munkaképességűek járadékai, egészségkárosodási járadék, mezőgazdasági járadék, fogyatékosági támogatás, politikai rehabilitációs nyugdíjkiegészítések stb.) fordított összegek júniusban 14,1 milliárd forintot tettek ki, ebből a legnagyobb összeget (5,3 milliárd forintot) a megváltozott munkaképességűek járadékai tették ki, fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka címen pedig mintegy 2,6 milliárd forint került folyósításra. A politikai rehabilitációs és más nyugdíjkiegészítésekre e hónapban 1,5 milliárd forintot fordítottak. E hónapban került elszámolásra és megtérítésre a nyugdíjas bányászok szénjárandósága is. A **különbféle jogcímen adott térítések** (közgyógyellátás, terhesgondozás, terhesség-megszakítás) esetében a júniusi folyósítás 2,3 milliárd forint volt, melyből közgyógyellátásra közel 1,8 milliárd forintot költöttek. E hónapban a családi támogatásokra és szociális juttatásokra fordított összegek mintegy 0,4%-kal maradtak el az előző évi júniusi kiadásoktól. Kismértékű elmaradás volt megfigyelhető a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő ellátások, ezen belül elsősorban a megváltozott munkaképességűek járadékai esetében.

6. A **költségvetési szervek kiadása** júniusban mintegy 207,5 milliárd forintot tett ki. Ez az előző évi június havi kiadásokat 5,2%-kal haladta meg. Az összes kiadásból e hónapban is a legtöbbet, mintegy 105,0 milliárd forintot személyi juttatásokra és járulékaikra fordították. Dologi kiadásokra 68,7 milliárd forintot költöttek az intézmények, meghaladva az előző év azonos időszakának ilyen jellegű kiadásait. Intézményi beruházási kiadásokra e hónapban mintegy 17,6 milliárd forintot fordítottak. Az egyéb működési célú támogatások, kiadások (működési célú pénzeszközátadások államháztartáson kívülre, támogatásértékű működési kiadások, ellátottak pénzbeli juttatásai) 11,7 milliárd forint körül alakultak, meghaladva az előző év azonos időszakának ilyen jellegű kiadásait. Jelentős összegű volt még az előző évi előirányzat-maradvány átadása (2,4 milliárd forint). A fennmaradó részt döntően a felújításokra és a központi beruházásokra fordított pénzek tették ki. A függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások halmozott forgalma e hónapban csökkent.
7. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** júniusi teljesítése 175,7 milliárd forint volt, amely az előző évi júniusi kiadás 113,9%-át tette ki. Az uniós programok kiadásai az előző év azonos hónapjához képest jelentős mértékben növekedtek, míg a hazai forrásokból finanszírozott kiadások elmaradtak az előző évi júniusi kiadásoktól. Idén júniusban az uniós előirányzatokból mintegy 97,6 milliárd forintot használtak fel, melyből strukturális támogatásokra közel 75,8 milliárd forintot fordítottak. Ez utóbbiból az Új Magyarország Fejlesztési Terv programjai terhére 67,6 milliárd forintot költöttek, míg a korábban indult programok közül az I. Nemzeti Fejlesztési Terv kiadásai 2,6 milliárd forintot tettek ki. A Kohéziós Alapból 4,6 milliárd forintot, az Európai Területi

Együttműködés terhére pedig mintegy 1,0 milliárd forintot fizettek ki. A vidékfejlesztési támogatásokra júniusban összesen 19,8 milliárd forintot költöttek, melyből az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program kifizetései 19,5 milliárd forintot tettek ki. A fennmaradó közel 0,3 milliárd forint a Halászati Operatív Programból került finanszírozásra. Egyéb uniós támogatásokra, valamint átmeneti támogatásra a hónap folyamán 2,0 milliárd forintot fizettek ki. E hónapban a nem uniós források terhére az alábbi jelentősebb kifizetések voltak például: Útpénztárból 22,8 milliárd forint, közoktatási feladatokat ellátó nem állami intézményeket fenntartók normatív állami támogatására (kiegészítő támogatásokkal együtt) 8,9 milliárd forint, autópálya rendelkezésre állási díjra 5,3 milliárd forint, szociális célú humánszolgáltatások normatív támogatására (kiegészítő támogatásokkal) összesen 3,4 milliárd forint, agrárgazdaság támogatására (folyó kiadások és jövedelem támogatások, fejlesztési típusú támogatások) 2,5 milliárd forint, a lakossági energiaköltségekhez történő hozzájárulásra 2,4 milliárd forint, képzéssel támogatott közmunkaprogramra 1,9 milliárd forint, a Kedvezménytörvény alapján járó oktatási-nevelési támogatásra, szórvány-oktatásra, a csángó magyarok támogatására összesen 1,8 milliárd forint.

8. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen június hónapban összesen 1007 millió forint került átutalásra a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, a Szülőföld Alap valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
9. A **garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási alapok kiadásaihoz** előirányzat 2010. évben – a költségvetési törvény szerint - a Nyugdíjbiztosítási Alap részére többféle címen juttatott támogatásokra, valamint az Egészségbiztosítási Alapnak a „nemzeti kockázatközösség megteremtése” címen fizetett járulékra előirányzott összegekből tevődik össze. A június havi ilyen célú kifizetés közel 101,0 milliárd forintot tett ki, 74,8%-kal meghaladva az előző évi júniusi kifizetést. Az Egészségbiztosítási Alap részére járulék címen átadott pénzeszköz június havi üteme mintegy 95,1%-kal haladta meg az előző évi júniusi kifizetést, az éves támogatási előirányzat hasonló mértékű emelése következtében. A tavalyi évhez képest változott a „Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak támogatása” előirányzat ütemezése is. Idén havi ütemezéssel kerül átadásra a fenti támogatás, míg az előző évben három részletben, márciusban, novemberben és decemberben került kifizetésre. Az idei júniusi összegből a magánnyugdíjpénztárba átlépők miatti járulékkiesés pótlására 31,0 milliárd forint szolgált, a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak támogatására pedig 16,5 milliárd forint került átutalásra. A GYES-en, GYET-en lévők, a rehabilitációs járadékban részesülők után a központi költségvetés júniusban mintegy 1,7 milliárd forint összegű nyugdíjbiztosítási járulékot fizetett. A korkedvezmény-biztosítási járulék címen a Nyugdíjbiztosítási Alapnak juttatott pénzeszköz összege e hónapban 0,7 milliárd forintot tett ki. Az Egészségbiztosítási Alap részére járulék címen átadott pénzeszköz júniusban is megközelítette az 51,0 milliárd forintot.

10. A **helyi önkormányzatok támogatása** (állami támogatások, hozzájárulások az átengedett személyi jövedelemadóval együtt számolva) jogcímen 2010. június hónapban a felhasználás összesen 91,6 milliárd forint volt. Ebből:

Az éves szinten az egyik meghatározó részt kitevő **központosított előirányzatok** e havi pénzforgalma 6,3 milliárd forint volt.

A **helyi önkormányzatok működőképességének megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások** címen (ÖNHKI) a hónapban 192,4 millió forint kifizetés történt.

A Fejlesztések között a **címzett és céltámogatások** jogcímen ebben a hónapban 37,3 millió forintos kifizetés történt. A **helyi önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatása** címen 802,0 millió forint volt a felhasználás, a **vis maior tartalék** soron június hónapban 182,2 millió forint kifizetés történt.

A másik meghatározó összetevő a **normatív, kötött felhasználású támogatások** jogcím. Ezen az előirányzaton a központi költségvetés kiadása a tárgyhónapban 20,5 milliárd forintos teljesítéssel zárt.

A **Budapest 4-es metróvonal** építésének támogatása esetében a tárgyhónap előirányzat felhasználása 1.064,5 millió forint volt.

A **leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának** támogatása soron e hónapban 353,1 millió forint kifizetés történt.

11. A **társadalmi önszerveződések támogatása** mérlegsor június hónapban 291,8 millió forintban teljesült. A kiadási tétel magában foglalja a pártok, a pártalapítványok, az országos kisebbségi önkormányzatok, valamint ez utóbbiak által fenntartott intézmények működésének támogatására átcsoportosítandó összegeket.

12. **Kamatkiadásokra** 2010. júniusban 148,3 milliárd forintot fordított a költségvetés. A kamatkiadások nagyobb része (112,5 milliárd forint) a forintban fennálló adósságot terhelte. Az államkötvények utáni 85,1 milliárd forint összegű kamat nagyobb részét (79,3 milliárd forint) a hiányt finanszírozó és adósság megújító államkötvények tették ki, míg a nem piaci értékesítésű államkötvények terhei 5,8 milliárd forintot jelentettek a költségvetésnek. Az un. forint hitelek kamatköltsége 5,2 milliárd forint volt. A kincstárjegyek utáni 22,2 milliárd forintos kiadások a diszkont kincstárjegyek (19,9 milliárd forint), valamint a lakossági kincstárjegyek (2,3 milliárd forint) kamatai között oszlottak meg. A devizaadósságot 35,8 milliárd forint kamatköltség terhelte májusban. Ebből 33,6 milliárd forint a devizakötvények, 2,2 milliárd forint pedig a devizahitelek kamatterheként jelentkezett.

13. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadásokra** 4 milliárd forintot számolt el júniusban a költségvetés. A kiadások meghatározó tétele a hasznosítással kapcsolatos 2,4 milliárd forint összegű kifizetés. Ide tartoznak többek között a termőföldért járó életjáradékok 1,8 milliárd forint összegű kifizetései, az ingatlanok fenntartásával járó (üzemeltetési és őrzési) 0,3 milliárd forint összegű költségek. A vagyongazdálkodó társaságnak járó időarányos működési támogatás

folyósítása 0,8 milliárd forintot tett ki. A további kiadások számos kisebb összegű kifizetésből adódtak össze.

14. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron június hónapban mintegy 408 millió forint kiadás teljesült, amely lényegében megegyezik az előző év hasonló időszakával. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 241 millió forintot, az 1949-es Párizsi Békeszerződésből eredő kárpótlásra 159 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 8 millió forintot fizettek ki.
15. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** júniusban 2,1 milliárd forint kiadást jelentett, alapvetően a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. viszontgarancia beváltása, valamint az Eximbank Zrt., és a lakáskezességek beváltásai eredményeként.
16. Az **egyéb kiadások** összege május hónapban 1,2 milliárd forintot tett ki. Az egyéb kiadásokon belül a nemzetközi pénzügyi kapcsolatok kiadásaként júniusban 233,8 millió forint összegű tagdíj kifizetése történt meg döntően a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) felé tőkeemelés címén. Az adósság- és követelés-kezelés egyéb kiadásai 0,5 milliárd forint kiadást jelentettek júniusban.
17. **Adósság-átvállalás és tartozás-elengedés** címén júniusban nem volt kiadása a költségvetésnek.
18. Az **EU költségvetését megillető hozzájárulási kötelezettség** júniusban teljesített összege mintegy 7,5 milliárd forint volt.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok június havi 3,3 milliárd forint többlete a Munkaerőpiaci Alap 1,6 milliárd forint, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 1,2 milliárd forint, a Nemzeti Kulturális Alap 0,7 milliárd forint többletéből, valamint a Szülőföld Alap 0,2 milliárd forint hiányából alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok június havi egyenlege az előző év azonos hónapjához képest kedvezőbb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok bevételei 7,2 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. Jelentősebb elmaradás a Munkaerőpiaci Alapnál mutatkozik, ezen belül is az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék összege lett kevesebb az elmúlt év azonos hónapjának munkaadói járulék, munkavállalói járulék és a vállalkozói járulék együttes összegéhez képest, mely elsősorban a járulék mértékeknek a tavaly július 1-jét követő csökkentésével függ össze.

3. A kiadások alakulása

Az alapok kiadásai 13,7 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A kiadások közül a Munkaerőpiaci Alap költségvetési befizetési kötelezettsége jelentősen csökkent.

III.

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK GAZDÁLKODÁSA

1. Az egyenleg alakulása

Júniusban a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak együttes költségvetési hiánya 7,4 milliárd forintot tett ki, ebből a Nyugdíjbiztosítási Alap deficitje 1,5 milliárd forint, az Egészségbiztosítási Alap hiánya 5,9 milliárd forint. Az előző év ugyanezen hónapjában az alapok együttes költségvetési hiánya 26,1 milliárd forint volt és mindkét pénzügyi alap hiánnyal zárt.

2. A bevételek alakulása

Az alapok bevételeinek összege 349,1 milliárd forint, amely a megelőző hónaphoz képest mintegy 5,6 milliárd forinttal alacsonyabb összeg.

A bevételek közel háromnegyed részét (64,1%) kitevő járulékbefizetések (döntően munkáltatói és biztosított befizetések) nagysága 223,9 milliárd forint, ami a május havi értékhez viszonyítva 2,7 milliárd forinttal kevesebb.

A bevételek másik meghatározó nagyságrendet képviselő csoportját a központi költségvetési támogatások és térítések adták (29,0% az összes bevételen belüli arány), összegük 101,4 milliárd forint, ami minimális eltéréssel ugyanakkora, mint májusban (101,6 milliárd forint).

3. A kiadások alakulása

Az év hatodik hónapjában az összes kiadás 356,5 milliárd forint, ez 6,4 milliárd forinttal kevesebb a május havi összegnél, és csekély nagysággal 1,9 milliárd forinttal több az egy évvel ezelőtti értéknél.

A nyugellátásokra kifizetett összeg 237,0 milliárd forint, a megelőző hónaphoz viszonyított csökkenés 4,6 milliárd forint, az előző év azonos hónapjához viszonyított növekmény 9,8 milliárd forint.

A pénzbeli egészségbiztosítási ellátásokra felhasznált összeg 18,4 milliárd forint, ami 3,0 milliárd forinttal kevesebb a 2009. júniusi értéknél, az elmúlt hónaphoz képest közel 0,4 milliárd forint a növekedés.

Az egészségbiztosítás természetbeni ellátásaira fordított kiadások nagysága 94,8 milliárd forint, ez 3,4 milliárd forinttal kevesebb az egy évvel korábban felhasznált összegnél és 1,4 milliárd forinttal maradt el a május havi kifizetéstől.

Az alapkezelők és igazgatási szerveik működésére felhasznált összeg 3,9 milliárd forint. Ez 1,3 milliárd forinttal kevesebb a 2009 júniusában ezen a jogcímen keletkezett kiadásoknál és megegyezik az előző havi összeggel.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

A tárgyalt hónapban az Alap költségvetése kismértékű 1,5 milliárd forint nagyságú hiányt mutatott. Egy évvel korábban az Alap költségvetésének hiánya 15,0 milliárd forint volt.

2. A bevételek alakulása

Júniusban az Alap bevételeinek összege 237,9 milliárd forint, amiből a munkáltatói és biztosítotti járulékok és a magánnyugdíjpénztárak átutalásai 175,9 milliárd forintot tettek ki, az összes bevételen belüli arány 73,9%. Az egy évvel korábbi értékhez viszonyított növekedés közel 2,5 milliárd forint volt.

A bevételek valamivel több, mint egyötöd része (21,0%-a) a központi költségvetési támogatás. Az 50,0 milliárd forint nagyságú összeg 18,4 milliárd forinttal több a 2009. június havi értéknél. A jelentős növekedés a támogatások évközi átutalási rendjének változásával függ össze.

A Rendvédelmi Szervek és a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagjai kedvezményes nyugellátási kiadásaihoz való hozzájárulás nagysága 6,5 milliárd forint, az egy évvel korábbi időszakhoz képest a növekedés 0,7 milliárd forint.

3. A kiadások alakulása

Júniusban az Alap kiadásainak összege 239,4 milliárd forint, ebből a nyugellátásokra kifizetett összeg 237,0 milliárd forint, ami 9,8 milliárd forinttal több a 2009 ugyanezen hónapjában kifizetett összegnél. Az egy hónappal korábbi értékhez képest a csökkenés 4,6 milliárd forint.

A megszokott évközi ingadozásnál nagyobb változást elsősorban a nyugdíjas bányászok szénjárandóságának pénzbeli megváltásáról szóló 145/1992. (X. 14.) Korm. rendelet alapján kifizetett összeg pénzügytechnikai rendezése magyarázza.

Az alapkezelő és igazgatási szervezete működési kiadásainak összege 1,9 milliárd forint, ez 1,2 milliárd forinttal kevesebb az egy évvel ezelőtti összegnél.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Júniusban az Alap költségvetési hiánya 5,9 milliárd forint, egy évvel ezelőtt 11,1 milliárd forint volt a deficit.

2. A bevételek alakulása

Az Alap összes bevétele 111,2 milliárd forint, ami közel megegyező a május havi értékkel (111,7 milliárd forint).

A munkáltatói és biztosított járulékbefizetések és az egészségügyi szolgáltatási járulék összege júniusban 48,8 milliárd forint, az összes bevételen belüli arány 43,9%. A májusi bevétel (49,3 milliárd forint) nagyságrendileg a júniusi összeghez hasonlóan alakult.

Egészségügyi hozzájárulásból közel 4,1 milliárd forint bevétel származott, ami közel megegyező nagyságú az előző havi befizetéssel (4,2 milliárd forint).

Az Alap bevételeinek 46,2%-a központi költségvetési támogatás és térítés, az 51,4 milliárd forint megegyezik a május havi összeggel. Ez az összeg közel kétszerese az egy évvel korábbinak.

3. A kiadások alakulása

Az Alap június havi kiadásainak nagysága 117,2 milliárd forint, ez a megelőző év ugyanezen hónapjában történt felhasználásnál 6,6 milliárd forinttal kevesebb.

A legnagyobb kiadási előirányzatra a gyógyító-megelőző ellátásokra fordított kiadások nagysága 59,7 milliárd forint, ez 5,3 milliárd forinttal kevesebb a 2009 júniusában felhasznált összegnél.

A táppénz kiadások nagysága 6,3 milliárd forint, ez - összefüggésben a szabályozás 2009. augusztus 1-jétől történt megváltozásával - közel kétharmada az egy évvel korábbi összegnek.

A gyermekgondozási díj kiadásai 7,9 milliárd forintot tettek ki, ez csekély nagysággal 0,2 milliárd forinttal haladja meg az egy évvel korábbi felhasználást.

Az Alap kiadásainak valamivel több, mint egynegyed részét (26,0%-át) a gyógyszer-támogatással összefüggő kiadások adták. A 30,5 milliárd forint összegű teljesítés 2,7 milliárd forinttal több a 2009. június havi értéknél.

Az egészségbiztosítási szervezet működésére fordított kiadások nagysága 2,0 milliárd forint.

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

Az elsődleges piacon a *diszkontkincstárjegyek júniusi aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,1-es szintről 2,0-ra csökkent. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 1,9-es szintről 2,2-re nőtt.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó júniusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 27 bázisponttal (0,27 százalékponttal) 5,31%-ra emelkedett. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó júniusi aukcióján a kialakult átlaghozam 5,41% lett, amely az utolsó májusi aukción kialakult átlaghozamhoz képest 24 bázisponttal magasabb.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 83 bázisponttal, 7,01%-ra emelkedett az utolsó, májusi aukción kialakult átlaghozamhoz képest, az *5 éves kötvény* júniusi aukcióján az átlaghozam 51 bázisponttal, 7,32%-ra nőtt a májusi aukcióhoz képest, a *10 éves kötvény* 7,68%-os átlaghozama 63 bázisponttal nőtt a májusi aukcióhoz viszonyítva.

A másodlagos piacon a referenciahozamok az időszak egészét tekintve az éven belüli lejáratokon 35-43 bázisponttal, az éven túli lejáratokon 37-94 bázisponttal emelkedtek. A hónap elején minden lejáraton emelkedtek a hozamok. A Kormány 29 pontos gazdasági programjának ismertetését követően csökkentek a hozamok. A hosszú hozamok a hónap hátralévő részében stagnáltak. A rövid hozamok a további jegybanki kamatsökkentésre irányuló piaci várakozások csökkenésével, illetve a kamatemelési várakozások megjelenésével emelkedtek.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 35 bázisponttal 5,35%-ra, a 6 hónapos hozam 40 bázisponttal 5,35%-ra, a 12 hónapos hozam 43 bázisponttal 5,48%-ra emelkedett. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 94 bázisponttal 7,13%-ra, az 5 éves hozam 70 bázisponttal, 7,43%-ra, a 10 éves hozam 46 bázisponttal 7,69%-ra, a 15 éves hozam 37 bázisponttal 7,62%-ra nőtt.

* * *

ÖSSZEFOGLALÁS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS 2010. I. FÉLÉVI HELYZETÉRŐL

Az államháztartás – helyi önkormányzatok nélküli – egyenlege június végén 1033,6 milliárd forintos deficitet mutat, mely az éves előirányzat 118,8%-át teszi ki. Az államháztartáson belül a központi költségvetés első félévi hiánya 1021,9 milliárd forintot, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak deficitje 42,3 milliárd forintot, az elkülönített állami pénzalapok többlete pedig 30,6 milliárd forintot ért el. A tavalyi év azonos időszakában az államháztartás hiánya az egész éves előirányzat 87,9%-át tette ki.

Központi költségvetés

A központi költségvetés hiánya a 2009. június végi 96,8%-os arányhoz képest most az egész évre tervezett költségvetési hiány 122,2%-át tette ki.

Bevételek

A központi költségvetés első félévi bevételei az előző év azonos időszakához képest mintegy 23 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek. A főbb adóbevételek közül a társasági adó, a jövedéki adó, a regisztrációs adó valamint a személyi jövedelemadó bevételek elmaradtak a tavalyi év azonos időszakának értékétől. Ezzel szemben viszont az általános forgalmi adó bevételek, továbbá az egyszerűsített vállalkozói adóbevételek meghaladták az előző évi összeget. Mindezekon felül jelentősen meghaladták a tavalyi bevételi összegeket a központi költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzat bevételei, továbbá az adósságszolgálattal kapcsolatos és egyéb bevételek, ez utóbbi a magánnyugdíjpénztári átlépők befizetéseinek köszönhetően. Elmaradtak a tavalyi összegtől az elkülönített állami pénzalapok és a helyi önkormányzatok befizetései, valamint az állami vagyonnal kapcsolatos és az egyéb uniós bevételek.

Kiadások

A központi költségvetés első félévi kiadásai mintegy 285 milliárd forinttal alakultak magasabb összegben, az elmúlt év azonos hónapjában. A kiadásokon belül az előző év azonos időszakához viszonyítva magasabb összegben teljesültek az egyedi és normatív támogatások (MÁV támogatási többlete következtében), a garancia és hozzájárulások a TB alapok kiadásaihoz, valamint az állam által vállalt kezességek érvényesítései. Ezen túlmenően a központi költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzat kiadásai is jelentősen meghaladták a tavalyi összeget egyrészt a bevételi többleteikkel összhangban. Ezzel szemben viszont pl. a lakásépítési támogatások, a helyi önkormányzatok támogatásai valamint az állami vagyonnak kapcsolatos kiadások elmaradtak a tavalyi mértékétől.

Társadalombiztosítás pénzügyi alapjai

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai esetében a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva a kiadások összességükben az előző évi szintnek megfelelően teljesültek. A bevételek esetében a magasabb központi költségvetési támogatások ellensúlyozni tudták az alacsonyabb járulék és hozzájárulás bevételeket.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok első félévi egyenlege az előző év azonos időszakához viszonyítva kedvezőbben alakult: A alapok összes bevételei mintegy 40 milliárd forinttal kisebb összegben teljesültek, mint tavaly, elsősorban a Munkaerőpiaci Alapot megillető egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék alacsonyabb szintje miatt. A kiadások ezzel szemben 56 milliárd forinttal elmaradtak az előző évi szinttől mely főként a Munkaerőpiaci Alap alacsonyabb központi költségvetési befizetésének tulajdonítható.

Az államháztartás központi alrendszerének június végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2009. évi előzetes tény (1)	2009. I-VI. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2010. évi előirányzat (1)	2010. I-VI hó tény (2)	előirányzat=100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-737,2	-713,9	96,8	-836,0	-1 021,9	122,2
bevétel:	8 321,1	3 837,9	46,1	7 929,2	3 814,7	48,1
kiadás:	9 058,3	4 551,8	50,3	8 765,2	4 836,6	55,2
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	-30,4	14,7		35,1	30,6	87,2
bevétel:	466,2	251,1	53,9	423,0	210,9	49,9
kiadás:	496,6	236,4	47,6	387,9	180,3	46,5
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-157,3	-113,6	72,2	-69,4	-42,3	61,0
bevétel:	4 128,8	2 089,4	50,6	4 310,5	2 161,0	50,1
kiadás:	4 286,1	2 203,0	51,4	4 379,9	2 203,3	50,3
EGYENLEG ÖSSZESEN	-924,9	-812,8	87,9	-870,3	-1 033,6	118,8
bevétel:	12 916,1	6 178,4	47,8	12 662,7	6 186,6	48,9
kiadás:	13 841,0	6 991,2	50,5	13 533,0	7 220,2	53,4

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. Az év első felében a **társasági adó** címén 140 milliárd forint bevétel (a bruttó befizetések összege 199,7 milliárd forint, míg az azt csökkentő kiutalások összege 59,7 milliárd forint volt), a 609,3 milliárd forintos éves előirányzat 23%-a folyt be a központi költségvetésbe. A relatíve alacsony teljesítésben döntő szerepet játszik, hogy a 2010. évre hatályba lépett szabályváltozásokból becsült adóbevétel a decemberben esedékes befizetésekben realizálódik. A 2010. év első

hat hónapjában a társasági adóból származó költségvetési bevétel az előző év azonos időszakához képest 80,6 milliárd forinttal (36,5%-kal) csökkent. Ezen belül a befizetések összege 46,1 milliárd forinttal (18,8%-kal) mérséklődött, míg a kiutalások összege – lényegében egy rendkívüli januári, illetve egy előrehozott júniusi kifizetés miatt – 34,4 milliárd forinttal (136,2%-kal) növekedett.

A 2010. év első felének értékelésekor kiemelésre érdemesnek a következők:

- az egyes hónapokban jelentkező bevétel elsősorban a vállalkozások által, a korábbi évek alapján megállapított és bevallott, illetőleg megfizetett társasági adóelőlegről áll, amelyet csökkentnek az év közben elbírált mérséklési kérelmek;
- a naptári évvel azonos üzleti évet alkalmazó adózóknak 2010. május 31-éig kellett a 2009. évről szóló adóbevallásukat benyújtani, s ezen időpontig kellett befizetniük a fennálló tartozásukat, illetőleg ekkortól igényelheték vissza az esetleges túlfizetésüket. A tartozások befizetése május végén, illetőleg június elején történt. Júniusban az adóhatóság 29,4 milliárd forint korábban befizetett adót utalt vissza az adózóknak, 2009 júniusában pedig a kiutalások összege mindössze 10,1 milliárd forintot képviselt;
- az egyes hónapokban megvalósított ÁFA-kiutalásokban megjelenő adóátvezetések havi ingadozása is befolyásolta az adóbevétel időszakos teljesítését: a kiemelkedően legmagasabb átvezetés júniusban történt, 3,7 milliárd forinttal a legkisebb átvezetés áprilisban történt, 1,5 milliárd forinttal, míg a többi hónapban jelentkező átlagos átvezetés 2 milliárd forint volt.

A **társas vállalkozások által fizetendő különadóból** az első félévben 16,5 milliárd forint bevétel folyt be a központi költségvetésbe, a bruttó befizetés 31,8 milliárd forint, míg az azt csökkentő kiutalások összege 15,3 milliárd forint volt. (A 2010. évi költségvetés erre az adónemre előirányzatot nem tartalmaz.)

Az I. félévben a **hitelintézeti járadék** keretében 2,8 milliárd forint bevétel, a 13 milliárd forintos éves előirányzat 21,3%-a folyt be a központi költségvetésbe, amely teljesítés 5,9 százalékponttal kevesebb az éves tényadathoz viszonyított 2009. évi részarányánál (27,2%). A 2010. év I-VI. hónapjaiban a hitelintézeti járadékból származó költségvetési bevétel az előző év azonos időszakához képest 0,7 milliárd forinttal (19,3%-kal) csökkent.

A **cégautóadóból** az év során eddig 13,2 milliárd forint bevétel teljesült, ami a bázisidőszakinak közel háromszorosa.

Az **egyszerűsített vállalkozói adó** címén az év első félévében 46,6 milliárd forint bevétel, a 182,6 milliárd forintos éves előirányzat 25,5%-a folyt be a központi költségvetésbe. A 2010. év I-VI. hónapjaiban az egyszerűsített vállalkozói adóból származó költségvetési bevétel az előző év azonos időszakához képest 2,2 milliárd forinttal (4,9%-kal) növekedett.

2010. I. félévében **energiaadó** címén 10,3 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek, mely 17,3 milliárd forint befizetés és 7 milliárd forintot kitevő

visszautalás eredőjeként adódott. Az adóbevétel az éves előirányzat 62,7%-os teljesítésének felel meg. Az összeg a bázist (8,3 milliárd forint) 2 milliárd forinttal haladta meg, mely egyrészt az év eleji 17%-os adóemelésnek, másrészt pedig az energiafelhasználás növekedésének köszönhető, mely összefügg az ipari termelés növekedésével. A kiutalások befizetésekhez mért aránya némileg (2 százalékponttal) csökkent a bázishoz képest.

2010. I. félévében **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – 2,6 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az előző év azonos időszaki értékétől 0,6 milliárd forinttal maradt el. A bevétel az éves előirányzat 27,2%-os teljesítésének felel meg.

Bányajáradék címén az év során eddig 53,8 milliárd forint bevétele keletkezett a költségvetésnek, ami már az éves előirányzatot 6,8 milliárd forinttal meghaladja. A jelentős bevételt alapvetően továbbra is a MOL várakozáson felüli befizetése, és a Biztonsági Földgáztároló előrehozott sapakgáz kitermelése okozta.

Játékadóból eddig az év során 26,9 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek, amely 7,7 milliárd forinttal kevesebb az egy évvel ezelőtti teljesítéstől.

Az **egyéb befizetések** jogcímen 2010. I. félévében 15,9 milliárd forint volt a bevétel. Ez a teljesítés az előirányzatnak mintegy 50%-a, az előző évi bevételt pedig 18,9%-kal lépi túl.

Az **egyéb központosított bevételek** mérlegsoron jelennek meg a költségvetési törvény 17. § (1) bekezdésében meghatározott központosított bevételek. Az első féléves teljesítés 21,8 milliárd forint volt, mely az éves előirányzat 46,4%-át tette ki.

Az első félévben az **energiaellátók jövedelemadója** keretében 1,5 milliárd forint bevétel, a 20 milliárd forintos éves előirányzat 7,6%-a folyt be a központi költségvetésbe

2. A 2009. év során **általános forgalmi adóból** 1057,3 milliárd forint bevétele keletkezett a költségvetésnek. Ez az összeg az előirányzat 45,7%-os teljesítésének felel meg, a bázist pedig 13,7%-kal lépi túl. Az első félévi nettó áfa egyenleg a 1840,3 milliárd forintos bruttó befizetés (ebből 1718,5 milliárd forint az APEH és 121,8 milliárd forint a VPOP által beszedett áfa) és az 783 milliárd forintos visszautalások eredőjeként adódik.

Jövedéki adóból 2010. I. félévében realizált 358,5 milliárd forintos bevétel, amely az éves előirányzat 40,2%-os teljesítésének felel meg, a tavalyi félévi összegnek csupán 92,8%-a.

A jövedékiadó-köteles termékek körében a bevétel döntő részét az üzemanyagok termékcsoportjában keletkezett 225,4 milliárd forintos befizetés tette ki, amely 5,2 milliárd forinttal, 2,4%-kal magasabb az előző félévinél. A dohánytermékek jövedéki adóbevétele 95,3 milliárd forint volt, amely 32,1 milliárd forinttal, 25%-kal alacsonyabb összeg a bázishoz képest. Az adóbevételi elmaradást a

2009. július 1-jei áfa és jövedéki adó emelést megelőző időszak készletfelhalmozása miatti kiugró bázis magyarázza. A szeszesitalok és egyéb termékek jövedéki adóbevétele 37,8 milliárd forint volt, amely 1 milliárd forinttal, 2,6%-kal alacsonyabb a bázisnál. A csökkenés az adóemelések, valamint az ezek hatását túlkompenzáló forgalomcsökkenés eredményeként adódott.

A **regisztrációs adóból** 2010. I. félévében 14,8 milliárd forint bevétel származott a költségvetésnek. Az adóbevétel az éves előirányzat 37,7%-os teljesítésének felel meg. A nettó egyenleg 15,5 milliárd forintos bruttó befizetés, valamint a 0,7 milliárd forintot kitevő visszatérítés eredményeként adódik.

3. A 2010. év első félévében a **személyi jövedelemadóból** 869,8 milliárd forint bevétel teljesült. A bruttó befizetések összege 985,8 milliárd forint, míg az azt csökkentő kiutalások összege 116 milliárd forint volt, az 1881,1 milliárd forintos éves előirányzat 46,2%-a folyt be a központi költségvetésbe. A 2010. év I-VI. hónapjaiban a személyi jövedelemadóból származó költségvetési bevétel az előző év azonos időszakához képest 77,7 milliárd forinttal (8,2%-kal) csökkent, amelyen belül

- a befizetések 68 milliárd forinttal, 6,5%-kal csökkentek, amelyet elsősorban az adóterhelés 2009. július 1-jétől és 2010. január 1-jétől megvalósított csökkentése magyaráz;
- a kiutalások 9,7 milliárd forinttal, 9,2%-kal emelkedtek, amely elsődlegesen arra vezethető vissza, hogy az idei évben többen és korábban nyújtották be visszaigénylést tartalmazó éves bevallásaikat, mint 2009-ben.

A 2010. év első felének értékelésekor kiemelést érdemelnek még a következők:

- az adóbevétel előző évhez viszonyított változását alapvetően befolyásolja az adóköteles jövedelmek tárgyévi növekedése, valamint a 2009. félévétől, illetve a 2010. évre megvalósított adóváltozások. Az összevontan adózó jövedelmek döntő hányadát képviselő bérek alakulásáról ismert, hogy a KSH adatai szerint 2010. I-IV. hónapjában nemzetgazdasági szinten a bruttó átlagkereset 4,5%-kal emelkedett. Az alacsonyabb jövedelmű közszférában a bruttó átlagkereset 2,6%-kal emelkedett (köszönhetően a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2010. évi eseti kereset-kiegészítések januári és márciusi kifizetésének), a magasabb jövedelmű és nagyobb bértömeget jelentő versenyszférában 5,4%-kal nőtt;
- az APEH által átadott adatokból látható, hogy a költségvetési szféra befizetései a tavalyi év első félévéhez viszonyítva mintegy 21,1 milliárd forinttal (9,1%-kal) csökkentek. A versenyszférában is hasonló tendencia érvényesült, onnan 41,6 milliárd forinttal (5,4%-kal) volt kevesebb a teljesítés. Az adózóhoz nem rendelt befizetések pedig 5,3 milliárd forinttal (10,4%-kal) maradtak el a tavalyi év azonos időszakához képest;
- az egyes hónapokban megvalósított ÁFA-kiutalásokban lévő adóátvezetések havi ingadozása befolyásolta az adóbevétel időszakos teljesítését: a legmagasabb átvezetés júniusban történt, 8,6 milliárd forinttal, míg a 6,1

milliárd forintos, legkisebb adóátvezetés áprilisban jelentkezett, az átlagos havi adóátvezetés 7 milliárd forint volt.

Az év első félévében a **magánszemélyek különadója** címén 5,9 milliárd forint bevétel, a 4,3 milliárd forintos éves előirányzat 136,5%-a folyt be a központi költségvetésbe.

Az **illetékbefizetések** központi költségvetésbe befolyó 2010. I. félévi összege mintegy 44 milliárd forintot tett ki, amely a bázishoz képest 12 milliárd forintos elmaradást mutat.

Egyes vagyontárgyak adója jogcímen (légi jármű, vízi jármű és nagyteljesítményű személygépjárművek után) a félév folyamán a központi költségvetésnek 2,3 milliárd forint bevétele keletkezett. (Az adókötelezettség az éves adóbevallásokkal egyidejűleg áll fenn.)

4. A **központi költségvetési szervek bevételei** az év első felében 451,5 milliárd forintot tettek ki, ez az éves előirányzat 77,8%-a. A teljesítés 14,8%-kal magasabb az előző év azonos időszakának ilyen jellegű bevételeinél. Az év első felében a különféle működési és felhalmozási célú pénzeszközátvételek és támogatásértékű bevételek összesen 194,6 milliárd forintot tettek ki, meghaladva az előző év azonos időszakának ilyen jellegű bevételeit. A működési bevételek 171,3 milliárd forint körül alakultak. Előző évi előirányzat-maradvány átvételre e hónapban 52,4 milliárd forintnyi összegben került sor, amely szintén jelentősen magasabb az előző év azonos időszakának előirányzat-maradvány átvételénél. A fennmaradó részt a kamatbevételek, kölcsönök igénybevétele, valamint a nem azonosított, függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek halmozott forgalma tették ki.
5. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei** címén az év első felében 63,2 milliárd forint folyt be, amely az éves előirányzat 85,8%-a. E bevétel elmaradt az előző év azonos időszakának bevételeitől, annak közel felét tette ki. Idén az év első felében az Útpénztár bevétele önmagában mintegy 24,8 milliárd forintot tett ki, némileg elmaradva az előző év azonos időszakában befolyt ilyen jellegű bevételtől. A forint gyenge árfolyamának következtében a tavalyi év első felében viszont jelentős nagyságrendű bevétel származott a korábban megelőlegezett uniós agrártámogatások árfolyamnyereségéből.
6. A **fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása** 2010. félévi összege 364,2 milliárd forintot ért el, ami az eredeti előirányzat 56,7%-a, és . Ezen belül az egyes programoknál az uniós források felhasználása eltérően alakult. Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv keretében – közösségi jogszabályokkal összhangban – a kiadások teljes egészében hazai költségvetési forrásból teljesültek, uniós forrás elszámolása nem történt. A Kohéziós Alap projektjeire az eredeti előirányzat közel 45%-a, 11,2 milliárd forint uniós forrás került felhasználásra az első hat hónapban. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) keretében felgyorsultak a kifizetések, az előző év hasonló időszakához képest kétszer annyi, 286,9 milliárd forint uniós forrás elszámolására került sor az év első felében, ami az eredeti előirányzat 57,3%-a. Egyéb strukturális támogatások (Európai Területi Együttműködés) címen – a programok csúszása miatt – az

eredeti előirányzat csupán 6%-a, 487,9 millió forint volt az uniós forrás-elszámolás. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében 61,4 milliárd forint uniós forrás került elszámolásra, az előirányzat több mint 64%-a. Az uniós vidékfejlesztési programok előirányzatot meghaladó teljesülése azt mutatja, hogy a programozási periódus második feléhez közelítve, a periódus első felében megkötött szerződésekben rögzített beruházások, programok megvalósítása felgyorsulni látszik, így a kifizetések is a vártnál nagyobb ütemben teljesültek. A Halászati Operatív Program (HOP) keretében 368,2 millió forint került felhasználásra, elsősorban akvakultúra és halfeldolgozással kapcsolatos beruházásokra. A teljesülés az előirányzott 1530 millió forint időarányos részétől való elmaradásának oka egyrészt a HOP lassú beindulása, másrészt az, hogy a szerződések nagy részének tavaly év végi megkötését követően a programok és a beruházások az első félévben a várt ütemhez képest lassabban teljesültek. Az Átmeneti támogatás projektjein 204 millió forint (az eredeti előirányzat csaknem kétszerese), az egyéb uniós támogatások jogcímen pedig 3,7 milliárd forint (az eredeti előirányzat 31%-a) uniós forrás felhasználása történt meg június végéig.

7. A **költségvetési szervektől származó befizetések** az év első felében 11,1 milliárd forintot tettek ki, ez az éves előirányzat 47,9%-a. Ezen összeg 34,3%-kal haladta meg az előző év azonos időszakának befizetéseit. Idén az év első felében már mintegy 2,7 milliárd forintnyi előző évi előirányzat-maradvány befizetésére is sor került a szokásos befizetések (kizárólag saját bevételből gazdálkodó – a költségvetési törvényben meghatározott – intézmények tételesen megadott összegű befizetése, helyszíni bírságok, a központi költségvetési szervek vállalkozási tevékenységből keletkező nyeresége – a társasági adó általános mértékével megegyező – befizetése) mellett. (Tavaly az év első felében ennél jóval kisebb mértékű maradvány befizetés történt.)
8. Az **elkülönített állami pénzalapok befizetése** a Munkaerőpiaci Alap befizetési kötelezettsége – a 2010. évi költségvetésről szóló törvény 18. § (2) bekezdése alapján – 8 milliárd forint. Az I. félévben az Alap 4 milliárd forintot fizetett be, így az Alap teljesítette az időarányos fizetési kötelezettségét.
9. A **helyi önkormányzatok befizetései** címen 2010. I. félévében a teljesítés 9,1 milliárd forint volt, ami a 9,5 milliárd forintos eredeti előirányzati összeg 95,6%-a. Az előző évben az I. félévi teljesítés 84%-os volt. Az időarányost meghaladó féléves teljesítés oka, hogy az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19) Korm. rendelet 195.§ (1) bekezdése szerint a normatív hozzájárulások és a támogatások év végi elszámolása alapján az önkormányzat a központi költségvetést megillető összeget az éves költségvetési beszámolójának benyújtását követő tizenöt napon belül fizeti vissza. A központi költségvetésnek ez a bevételi többlete döntően március hónapban jelentkezett.
10. 2010. I. félévében az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** 30,8 milliárd forintot tettek ki. A vagyon-bevételek elmaradtak az időarányostól, az előirányzatnak mindössze a 30%-át érték el. E bevételek számos egyedi ügylettől (osztalék befizetés, ingatlanértékesítések, koncessziós pályázat) függenek, így tipikusan nem is jellemző a bevételek időarányosan folyamatos érkezése. A

hasznosítási típusú bevételek együttes összege 18,1 milliárd forint volt, amelynek nagyságrendjét a 13,1 milliárd forint összegű osztalékbevételek határozták meg. Az osztalékbevételek zöme a Szerencsejáték Zrt-től (7 milliárd forint) és a Richter Nyrt-től (3,6 milliárd forint) érkezett. A koncessziós befizetések együttesen 2,3 milliárd forintot tettek ki június végéig (szerencsejáték tevékenység után 1,3 milliárd forint, távközlési koncesszió 1 milliárd forint). A közel 2 milliárd forint bérleti díj típusú bevételek zömét a földhaszonbérlet adja, a 0,7 milliárd forint összegű vagyongazdálkodási díj befizetés alapvetően a Hungarocontrolltól érkezett. Az értékesítési bevételek az I. félévben 7,9 milliárd forintot tettek ki, amelynek meghatározó eleme a júniusban beérkezett, egy nagyobb értékű ingatlan vételára volt. A 4,8 milliárd forint összegű egyéb bevételek alapvetően a Malév Zrt. privatizációja során, a társaságnak – az állami tulajdonú – Malév Vagyonkezelő Kft. felé fennálló fizetési kötelezettségei teljesítésének elmaradása esetére vállalt bankgarancia érvényesítéséből (3,5 milliárd forint) származtak.

11. Az **adósságszolgálattal kapcsolatos és egyéb bevételeken** belül az első féléves 67,9 milliárd forint kamatbevétel az előirányzat 61%-ában teljesült. A forint adósság utáni kamatbevételek 59,6 milliárd forintot, míg a devizaadósság utáni kamatbevételek 8,3 milliárd forintot tettek ki. A forintban fennálló adósság kamatbevételén belül az államkötvények súlya a legnagyobb 46,4 milliárd forint bevétellel. A jegybank a költségvetésnek a KESZ forintállománya után 12,5 milliárd forintot fizetett az első félévben. Az intervenciós felvásárlás előfinanszírozási költségének európai uniós megtérítése 0,1 milliárd forinttal, míg a diszkont kincstárjegyek kamatbevétele 0,6 milliárd forinttal járult hozzá a bevételekhez. A devizahitelek kamata 8,3 milliárd forintos kamatbevétele a mark-to-market betétek, az IMF és az EU központi bankjától felvett, MNB-nél elhelyezett betétek utáni kamatokból, illetve a bankoknak nyújtott devizahitelek kamatából származtak. Az egyéb bevételek az első félévben 80,9 milliárd forintot tettek ki, melyből 1,1 milliárd forint kezesség-visszatérülésből, 15,7 milliárd forint egyéb vegyes bevételekből, 64,1 milliárd forint pedig a TB nyugdíjrendszerbe visszalépők utáni befizetésekből származott. Az egyéb bevételek első féléves összege többszörösen meghaladta az előző év hasonló időszakának bevételét, mely mögött elsősorban a TB nyugdíjrendszerbe visszalépők utáni befizetések állnak.
12. Az **egyéb uniós bevételek** címen belül a vámbevételek és a cukorágazati hozzájárulás Magyarországot illető 25%-aként 2010. első félévében mintegy 3,9 milliárd forint folyt be a központi költségvetésbe, míg az uniós támogatások utólagos megtérítéseként június végéig 20,6 milliárd forint került elszámolásra, mely az eredeti, 3,5 milliárd forintos előirányzatnak több mint ötszöröse. Ennek oka döntő részt, hogy a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv zárása kapcsán a végső egyenleg-kifizetés elszámolására nem 2009-ben, hanem - az Európai Bizottság kései utalása miatt – csak 2010-ben kerülhet sor 7,6 milliárd forint összegben, illetve az I. Nemzeti Fejlesztési Terv kapcsán likviditási elszámolás történt 10 milliárd forint összegben.

B.**A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT**

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások összege az első félévben 84,6 milliárd forintot (az éves előirányzat 52,7%-a) tett ki. Ebből a mecseki uránbányászok baleseti járadékainak és egyéb kártérítési kötelezettségeinek átvállalására 123,9 millió forint, a bányabezárásra 300 millió forint, az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítésére 1,1 milliárd forint kifizetés történt, míg a fennmaradó összeg a helyközi személyszállítási közszolgáltatások és a vasúti pályahálózat működtetésének költségtérítéséhez kapcsolódóan került felhasználásra.
2. A **közszolgálati műsorszolgáltatás támogatásának** éves összege magában foglalja a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, a Duna Televízió, a Magyar Távirati Iroda Zrt., valamint a Magyar Televízió Közalapítványának és a Magyar Rádió művészeti együtteseinek támogatását, továbbá az üzemben tartási díj pótlását. A jogcím 2010. évi eredeti törvényi előirányzati összege 47,1 milliárd forint, ami a Magyar Televízió a közszolgálati feladatainak ellátására (az MTV Közalapítvány részére) biztosított 300,0 millió forintos többlet támogatással megemelkedett. A 47,4 milliárd forintos módosított előirányzat I. félévi teljesülése 24,5 milliárd forint, ami 51,7%-os felhasználásnak felel meg.
3. A **fogyasztói árkiegészítésre** fordított kiadások összege az első félévben 56,3 milliárd forintot tett ki, mely az éves előirányzat 51,9%-ának felel meg.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások összege az első félévben 68,5 milliárd forintot tett ki, mely az éves előirányzat 46,5%-át jelenti.
5. A **családi támogatások és szociális juttatások** első féléves folyósítása részben az OEP és a MÁK igazgatóságai által beküldött finanszírozási terveken alapult, az ONYF közreműködésével folyósított ellátások folyósító szerv részére történő megtérítése pedig havi elszámolás alapján történik. Így a **családi támogatásokra** az év első felében 229,5 milliárd forint került átutalásra a folyósítást végző szervek részére. Ebből családi pótlékra mintegy 184,0 milliárd forintot, gyermekgondozási segélyre 32,4 milliárd forintot, gyermeknevelési támogatásra 6,8 milliárd forintot, életkezdési támogatásra pedig 2,1 milliárd forintot folyósítottak. A **jövedelempótló és jövedelem-kiegészítő szociális támogatásokra** (rokkantsági járadék, megváltozott munkaképességűek járadékai, egészségkárosodási járadék, mezőgazdasági járadék, fogyatékosági támogatás, politikai rehabilitációs nyugdíjkiegészítések stb.) fordított összegek az év első felében 74,7 milliárd forintot tettek ki, ebből a legnagyobb összeget (32,2 milliárd forintot) a megváltozott munkaképességűek járadékai tették ki, fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka címen pedig mintegy 15,6 milliárd forint került folyósításra. A politikai rehabilitációs és más nyugdíjkiegészítésekre 9,5 milliárd forintot, rokkantsági járadékra pedig 6,5 milliárd forintot fordítottak. A **különbféle jogcímen adott térítések** (közgyógyellátás, terhesgondozás, terhesség-megszakítás) esetében az első féléves folyósítás 13,7 milliárd forint volt, melyből közgyógyellátásra

10,1 milliárd forintot költöttek. Az év első felében a családi támogatásokra és szociális juttatásokra fordított összegek az éves előirányzat 49,5%-át tették ki, és mindössze 1,5%-kal maradtak el az előző azonos időszakának kiadásaitól.

6. A **költségvetési szervek kiadása** az év első felében mintegy 1211,6 milliárd forintot tett ki, amely az éves előirányzat 65,8%-a. A teljesítés 7,0%-kal magasabb az előző év azonos időszakának ilyen jellegű kiadásainál. Az év első felében az összes kiadásból a legtöbbet, mintegy 600,2 milliárd forintot személyi juttatásokra és járulékaikra fordították. Dologi kiadásokra 401,1 milliárd forintot költöttek az intézmények, meghaladva az előző év azonos időszakának ilyen jellegű kiadásait. Intézményi beruházási kiadásokra az év első felében 65,5 milliárd forint fordítottak az intézmények. Az egyéb működési célú támogatások, kiadások (működési célú pénzeszközátadások államháztartáson kívülre, támogatásértékű működési kiadások, ellátottak pénzbeli juttatásai) 66,0 milliárd forint körül alakultak, amely szintén magasabb az előző év azonos időszakának ilyen jellegű kiadásainál. Jelentős összegű volt még az előző évi előirányzat-maradvány átadása (11,8 milliárd forint). A fennmaradó részt döntően a felújításokra és a központi beruházásokra fordított pénzek, valamint a függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások halmozott forgalma tette ki.
7. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** első féléves teljesítése 933,4 milliárd forint volt, amely az éves előirányzat 56,8%-át tette ki. Az idei teljesítés az előző év azonos időszakához viszonyítva 11,3%-kal volt magasabb. Az uniós programok kiadásai az előző év azonos időszakához képest jelentős mértékben növekedtek, míg a hazai forrásokból finanszírozott kiadások elmaradtak az előző év első felének a kiadásaitól. Az év első felében az uniós előirányzatokból mintegy 483,7 milliárd forintot használtak fel, melyből strukturális támogatásokra közel 386,2 milliárd forintot fordítottak. Ez utóbbiból az Új Magyarország Fejlesztési Terv programjai terhére 332,5 milliárd forintot költöttek, míg a korábban indult programok közül az I. Nemzeti Fejlesztési Terv kiadásai 21,0 milliárd forintot tettek ki. A Kohéziós Alapból 27,0 milliárd forintot, az Európai Területi Együttműködés terhére pedig közel 5,7 milliárd forintot fizettek ki. A vidékfejlesztési támogatásokra az év első felében összesen 86,3 milliárd forintot költöttek, melyből az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program kifizetései 85,7 milliárd forintot tettek ki. A fennmaradó támogatási összeg a Halászati Operatív Programból került finanszírozásra. Egyéb uniós támogatásokra, valamint átmeneti támogatásra a az elmúlt hat hónapban összesen 11,2 milliárd forintot fizettek ki. Az első félévben a nem uniós források terhére az alábbi jelentősebb kifizetések történtek például: Útpénztárból 50,9 milliárd forint, közoktatási feladatokat ellátó nem állami intézményeket fenntartók normatív állami támogatására (kiegészítő támogatásokkal együtt) 48,1 milliárd forint, a lakossági energiaköltségekhez történő hozzájárulásra 37,8 milliárd forint, agrárgazdaság támogatására (folyó kiadások és jövedelem támogatások, fejlesztési típusú támogatások) 32,8 milliárd forint, autópálya rendelkezésre állási díjra 26,8 milliárd forint, szociális célú humánszolgáltatások normatív támogatására (kiegészítő támogatásokkal) összesen 23,8 milliárd forint, egyházi célú központi költségvetési hozzájárulásokra (például átadásra nem került

ingatlanok utáni járadékra, hittanoktatásra) összesen 16,4 milliárd forint, képzéssel támogatott közmunkaprogramra 8,5 milliárd forint, Turisztikai célelőirányzatra 5,7 milliárd forint. Az adatok tartalmazzák az előző évi előirányzat-maradványok átcsoportosításának a hatását is. A Kormány több határozatában is döntött a 2009. évi kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat-maradványok átcsoportosításáról. Ez egyaránt érintette a központi költségvetési szerveket és a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatokat is. Ezen átcsoportosítások révén kerültek finanszírozásra például a Honvédelmi Minisztérium afganisztáni szerepvállalással kapcsolatos költségei, csapatok központi logisztikai ellátás kiadásai, valamint az üdülőhelyi feladatok kiegészítő támogatása is.

8. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen az I. félévben összesen 17,5 milliárd forint került utalásra, ami az éves előirányzat 53,3%-a. Támogatásban részesült a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, a Szülőföld Alap, a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap, a Munkaerőpiaci Alap, valamint a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap. Az utóbbi Alap a jogszabályi előírásnak megfelelően január végéig egy összegben részesült a 12,4 milliárd forintot kitevő támogatásban. A támogatás összege 135,6 millió forinttal meghaladta az előirányzatot a 2010. évi költségvetésről szóló törvény 9. melléklet 1. pontjának szabályozása alapján.
9. A **garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási alapok kiadásaihoz** előirányzat 2010. évben – a költségvetési törvény szerint - a Nyugdíjbiztosítási Alap részére többféle címen juttatott támogatásokra, valamint az Egészségbiztosítási Alapnak a „nemzeti kockázatközösség megteremtése” címen fizetett járulékra előirányzott összegekből tevődik össze. Az első féléves ilyen célú kifizetés 605,8 milliárd forintot tett ki, amely az éves előirányzat 50,2%-a. Az idei I.-VI. havi teljesítés lényegesen meghaladta az előző év azonos időszakának ilyen jellegű kiadásait, melynek oka az, hogy változott a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak támogatása. Idén havi ütemezéssel kerül átadásra a támogatás, az előző évben viszont három részletben, márciusban, novemberben és decemberben történt utalás. Az idei első féléves összegből a magánnyugdíjpénztárba átlépők miatti járulékkiesés pótlására 186,2 milliárd forint szolgált, a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak támogatására pedig 98,9 milliárd forint került átutalásra. A GYES-en, GYET-en lévők, a rehabilitációs járadékban részesülők után a központi költségvetés az év első felében mintegy 10,5 milliárd forint összegű nyugdíjbiztosítási járulékot fizetett. A karkedvezmény-biztosítási járulék címen a Nyugdíjbiztosítási Alapnak juttatott pénzeszköz összege összesen 3,0 milliárd forintot tett ki. Az Egészségbiztosítási Alap részére járulék címen átadott pénzeszköz az év első felében megközelítette a 305,9 milliárd forintot. A központi költségvetés általános tartalékából, illetve céltartalékából (Különféle kifizetések) a Nyugdíjbiztosítási Alap, valamint az ONYF és az OEP összesen mintegy 1,3 milliárd forint többlettámogatásban részesült. Ebből 400,0 millió forint a Nyugdíjbiztosítási Alap méltányossági kifizetéseinek többletét biztosította, a

fennmaradó rész pedig a 2010. évi kereset-kiegészítés, a 2009. évi december havi kereset-kiegészítés és a Prémium évek program céljait szolgálta.

10. A **helyi önkormányzatok támogatása** (az állami támogatások, hozzájárulások az átengedett személyi jövedelemadóval együtt számolva) 2010. I. félévében 681,4 milliárd forintban teljesült, amely az eredeti 1164,4 milliárd forintos előirányzati összeg 58,5%-a. Az időarányost kismértékben meghaladó teljesítést az árvízi védekezések eddig elszámolt költségei indokolják.
11. A **társadalmi önszerveződések támogatása** jogcím magában foglalja a pártok, a pártalapítványok, az országos kisebbségi önkormányzatok valamint a nemzeti és etnikai kisebbségi szervezetek, továbbá az általuk fenntartott intézmények támogatását. A 2010. évi eredeti törvényi előirányzati összeg 5,3 milliárd forint. Az áprilisi országgyűlési választások után a pártok támogatásában belső átrendezés történt, illetőleg új tételként megjelent a Jobbik és az LMP támogatása. A módosított előirányzat változatlanul 5,3 milliárd forint, amiből az I. félévben 2,7 milliárd forint (51%) került felhasználásra.
12. A 2010. évi **kamatkiadás** első félévben 640,4 milliárd forint terhet jelentett a központi költségvetés számára. A kamatkiadásokon belül a legnagyobb részt a forintban fennálló adósság 497,7 milliárd forintot kitevő kamata jelentette, amiből közel 386,4 milliárd forintot az államkötvényekre, 101,0 milliárd forintot a kincstárjegyekre, további 10,3 milliárd forintot pedig az Európai Beruházási Banktól és az Európa Tanács Fejlesztési Bankjától forintban felvett hitelekre fizetett a költségvetés. A devizában fennálló adósság 142,7 milliárd forintos kamatkiadásán belül közel 102,6 milliárd forintot tett ki a devizakötvények kamata. A 40,1 milliárd forintot kitevő devizahitelek kamatainak jelentősebb tételei az IMF és az EU központi bankjától felvett hitelek utáni kamatkiadások, kisebb részben pedig a nemzetközi fejlesztési intézményektől (EBB, ET) korábbi években felvett fejlesztési célú, valamint az autópálya és vasút társaságoktól átvállalt hitelek kamatkiadásai között oszlott meg. A kamatkiadások 2010. évi első féléves teljesítése az előirányzat 55,5%-át teszi ki.
13. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** I. félévi összege 39,7 milliárd forint volt, amely a módosított előirányzatnak (91,2 milliárd forint) 45%-át teszi ki. A vagyon-kiadások közel időarányos teljesülése csak látszólagos, mivel e kiadások több, mint fele egyetlen kifizetésből (a Malév Zrt-ben történt tulajdonszerzésből) eredt. A vagyon-kiadások további tételei zömében jelentősen elmaradnak az előirányzattól, ez összhangban van a Kormány 1132/2010. (VI. 18.) számú határozatban előírt megtakarítási követelménnyel. Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások I. félévi mértékét a felhalmozási jellegű (21,2 milliárd forint), ezen belül az állami tulajdoni részesedések növekedését eredményező kiadások alakulása határozta meg. A Malév Zrt. megmentéséről szóló kormányközi tárgyalások 2010 februárjában zárultak le, amelynek következtében a magyar Kormány ismételen (többségi) tulajdont szerzett a légitársaságban. A feltőkésítés forrását úgy biztosította a Kormány, hogy az eredetileg 1,8 milliárd forint összegű előirányzatot az általános tartalék és a vagyon-fejezet más kiadásai terhére 19,3 milliárd forinttal megnövelte, és ebből márciusban 20,7 milliárd

forintot utalt át az MNV Zrt. a Malév Zrt-nek. A hasznosítással kapcsolatos kiadások (9,6 milliárd forint) nagyobb részét a termőföldért fizetendő életjáradék költségei (4,6 milliárd forint) tették ki. 2,4 milliárd forinttal támogatta az állam a tulajdonában lévő társaságokat (ebből az erdőgazdasági társaságoknál folyó közmunkaprogram támogatása 1 milliárd forint volt). A korábbi értékesítésekhez kapcsolódó kiadásokon (3,8 milliárd forint) belül 1,9 milliárd forint a környezetvédelmi projektek, közel 1,2 milliárd forint pedig a kárpótlási jegyek utáni életjáradék-kifizetések miatt merült fel. A vagyongazdálkodási kiadások (5,5 milliárd forint) alapvetően a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. működésének 4,9 milliárd forint összegű támogatását foglalják magukban.

14. **A kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron az első félévben 5,2 milliárd forint kiadás teljesült, mely az éves előirányzat 47%-át tette ki. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 1,5 milliárd forintot, az 1949-es Párizsi Békeszerződésből eredő kárpótlásra 958 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire 51 millió forintot, a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezésére pedig 2,7 milliárd forintot fizettek ki.
15. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítésének** 2010. évi első féléves 16,5 milliárd forint összegű kiadásai a pénzügyi, gazdasági válság következtében nem a tervnek megfelelően alakultak, az éves kiadási előirányzat 81%-át teszik ki. A KKV-szektor finanszírozásában szerepet játszó Garantiqa Hitelgarancia Zrt. 9,8 milliárd forint összegű viszontgarancia beváltása adja e kiadások nagyobb részét, amely a tervezett összeg 64%-ának felel meg. A tervezetthez képest dinamikusan növekedett az ún. lakáskezességek (az ún. fészekrakó és a közszféra lakáshitelekhez kapcsolódó állami helytállás) beváltása, az együttesen 3,6 milliárd forint összegű kiadás a tervezettnél közel ötszörösére emelkedett. Ugyancsak meghaladja az előirányzatot a MEHIB Zrt. exportcélú biztosítási ügyleteihez vállalt állami kezesség beváltása (2,1 milliárd forint), amely egy kazah bank pénzügyi helyzetének megrendülésével van összefüggésben.
16. Az **egyéb kiadások** összege az első félévben 21,6 milliárd forintot tett ki, mely az éves előirányzat 54,1%-ának felel meg. A nemzetközi pénzügyi kapcsolatok kiadásai 2010 első félévben 2,3 milliárd forintot tettek ki, ami hazánk nemzetközi szervezetekben lévő tagságával kapcsolatos fizetési kötelezettségeiből eredtek. E kiadások legnagyobb tételei az IMF Libéria Alaphoz történő hozzájárulás (1,7 milliárd forint) és a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) felé történő tőkeemelés (0,6 milliárd forint). E kiadások — bár az előirányzat 78%-ában teljesültek az első félév folyamán — jelentősen nem térnek majd el az előirányzattól, mivel a nagyobb kifizetések az első hat hónapban már teljesültek. Kisebbségi elmozdulást az árfolyam változása eredményezhet. Az adósság- és követelés-kezelés egyéb kiadásai az előirányzatnak megfelelően alakultak az első hat hónapban.
17. **Adósság-átvállalás és tartozás-elengedés** címén 73,1 millió forint kiadást számolt el a költségvetés az I. félévben. A 2010. évi költségvetési törvényben rendelkezett arról az Országgyűlés, hogy elengedi a Várpalota és Régiója Környezetvédelmi Rehabilitációs Programra létrehozott céltársulás állammal

szembeni hiteltartozása 2010. májusában esedékes részének 50%-át. A májusban meg nem fizetett, és az Áht. 14. § (1) bekezdése alapján kiadásként elszámolandó összeg 73,1 millió forint volt.

18. Az **EU költségvetését illető hozzájárulási kötelezettség** címén 2010. június 30-ig mintegy 109 milliárd forint került átutalásra az Unió részére, mely a jóváhagyott éves előirányzat 49,3%-a.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok I. félévi 30,6 milliárd forint többlete a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 16,9 milliárd forint, a Munkaerőpiaci Alap 9,9 milliárd forint, a Nemzeti Kulturális Alap 3 milliárd forint, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap 0,6 milliárd forint, a Szülőföld Alap 0,2 milliárd forint többletéből alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok félévi egyenlege az előző év azonos időszakához képest kedvezőbb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapokhoz az I. félévben 210,9 milliárd forint bevétel folyt be, ami az éves előirányzat 49,8%-a. Az alapok bevételei 40,3 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek az előző év I. félévi értékénél. A Munkaerőpiaci Alapnak – jogszabályi változás miatt – kevesebb a járulékbevétele, ugyanis a járulékok mértéke 2009. július 1-jét és 2010. január 1-jét követően csökkent, ezáltal lett kevesebb az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék összege az elmúlt év I. félévi munkaadói járulék, munkavállalói járulék és a vállalkozói járulék együttes összegéhez képest. Az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékból eddig az éves előirányzat 53%-a érkezett be az Alapba.

3. A kiadások alakulása

Az alapok az I. félévben 180,3 milliárd forint kiadást teljesítettek, mely az éves előirányzat 46,5%-a. Az alapok kiadásai 56,1 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek az előző év azonos időszakának értékénél. A kiadások közül a Munkaerőpiaci Alap költségvetési befizetési kötelezettsége csökkent jelentősen az elmúlt évihez képest.

III.

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK GAZDÁLKODÁSA

1. Az egyenleg alakulása

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai a 2010. első félévét együttesen 42,4 milliárd forint hiánnyal zárták, ami az egész évre előirányzott hiány (69,4 milliárd forint) 61%-a. Az egyenletes havi elosztást feltételező 50%-os értéknek (a továbbiakban ezt tekintjük időarányos értéknek) megfelelő deficit 34,7 milliárd forint lenne, ennél a tényleges teljesítés 7,7 milliárd forinttal több. A bevételek mintegy 0,1 százalékponttal, 5,7 milliárd forinttal haladják meg az 50%-nak megfelelő értéket. A kiadások esetében 0,3 százalékpont, mintegy 13,3 milliárd forint az időarányoshoz viszonyított felhasználási többlet.

A két pénzügyi alap első félévi költségvetési pozíciójának minősítésénél figyelembe veendő, hogy ebben az időszakban teljesültek az eseti kereset-kiegészítés utáni járulékbefizetések, valamint az egyéb bevételek körében az egészségügyi finanszírozás változásával kapcsolatos bevételek 22,0 milliárd forint nagyságú előirányzatával szemben nincs teljesítés. További értékelési szempont, hogy a gyógyító-megelőző ellátások esetében januárban a finanszírozási rend változása miatt kéthavi finanszírozási összeg (a többlet 39,6 milliárd forint) és további 6 milliárd forint többlet támogatás került kifizetésre, illetve februárban és áprilisban történt az eseti kereset-kiegészítés fedezetének kiutalása (11,2 milliárd forint).

2. A bevételek alakulása

Az első félévben a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak összes bevétele 2161,0 milliárd forint, ami az éves előirányzat 50,1%-a. A meghatározó nagyságrendet, az összes bevétel közel kétharmad részét (64,7%) a 1397,3 milliárd forint összegű társadalombiztosítási járulékbefizetések adják (döntően foglalkoztatói és biztosított befizetések), amely az éves előirányzat 49,8%-a. Az 50%-nál 0,2 százalékponttal kevesebb teljesítés 4,3 milliárd forint elmaradásnak felel meg. A társadalombiztosítási járulékbefizetéseken kívül egyéb más jelentős nagyságrendet képviselő bevételeket, például a fegyveres testületek kedvezményes nyugellátási kiadásaihoz való hozzájárulást, az egészségügyi hozzájárulást, stb. is tartalmazó összes járulékbefizetés és hozzájárulás első féléves összege 1 507,8 milliárd forint, ami pontosan az éves előirányzat 50%-a.

A bevételek másik lényeges komponensét képező központi költségvetési hozzájárulások összege 607,6 milliárd forint, ami az előirányzat 50,1%-a. Az összes bevételen belüli arány 28,1%.

3. A kiadások alakulása

Az első félévben a két pénzügyi alap összes kiadása 2203,3 milliárd forint, ami az éves előirányzat 50,3%-a. A meghatározó nagyságrendet képviselő előirányzatok teljesítése változatos képet mutat. A nyugellátások adják az összes kiadás közel kétharmad (65,4%) részét, az 1 439,9 milliárd forintot kitevő teljesítés az éves előirányzat 49,6%-a.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásokra 112,8 milliárd forintot használt fel, ez az éves előirányzat 47,5%-a. Az időarányostól való elmaradást alapvetően a táppénzkiadások alakulása magyarázza, amelynél a felhasználási arány mindössze 43,0%. A további, az alcímhez tartozó ellátások esetében az 50% szűk környezetében található a teljesítési arányok.

A természetbeni ellátások adták az összes kiadás 27,7%-át, a 610,1 milliárd forint nagyságú összeg az éves előirányzat 52,5%-a. Az időarányos érték túllépését döntően a gyógyító-megelőző ellátásokra fordított kiadások alakulása determinálta, az okok rövid bemutatása megtalálható az „egyenleg alakulása” című alpontban. A gyógyszer-támogatási kiadások összege 173,7 milliárd forint, a felhasználási arány 50,3%.

Az alapkezelők és igazgatási szervezeteik működésére fordított kiadások összege 23,8 milliárd forint, ami az éves előirányzat 52,2%-ának az igénybevételét jelenti.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Az államháztartási törvény előírása értelmében az Alap éves költségvetését a bevételek és a kiadások egyensúlyának kell meghatározni. Az első félévet az Alap szerény nagyságú, 7,1 milliárd forint többlettel zárta. A szufficit a kiadási oldalon képződött „megtakarítás” következménye, mivel a nyugellátási kiadásokra felhasznált 1439,9 milliárd forint az éves előirányzat 49,6%-a. A bevételek teljesítési aránya 49,8%, ezen belül a munkáltatói és biztosított járulékbefizetések esetében 49,5%-a a kérdéses hányad.

2. A bevételek alakulása

A tárgyalt időszakban az Alap összes bevétele 1 462,7 milliárd forint, ami az előirányzott bevételi főösszeg 49,8%-a. Ez a 0,2 százalékpontos elmaradás mintegy 4,5 milliárd forintot jelent. A bevételek közel háromnegyed részre (74,3%-a) a munkáltatói és biztosított befizetésekből (ideértve a magánnyugdíjpénztárakból érkezett átutalásokat is) származott. Az 1 086,5 milliárd forint nagyságú teljesítés 1,4%-kal haladja meg a 2009. azonos időszakra vonatkozó értéket.

A Rendvédelmi Szervek és a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagjai kedvezményes nyugellátási kiadásaihoz való hozzájárulás jogcímen az érintett fejezetekből érkezett összeg 39,9 milliárd forint, a teljesítési arány 51,5%.

A központi költségvetésből származó támogatások összege 299,0 milliárd forint, összes bevételen belüli arány 20,4%, a teljesítési arány 50,2%.

Az egyéb járulékok és hozzájárulások a korkedvezmény biztosítási járulékot, a közteherjegy után fizetett járulékot, a megállapodás alapján fizetők járulékait, az MPA általi megtérítéseket tartalmazzák. Az ebből származó bevétel 14,3 milliárd forint, ami az éves előirányzat 68,0%-a.

A GYED-ben részesülők után fizetendő nyugdíjbiztosítási járulék címen az Egészségbiztosítási Alapból átvett pénzeszköz 10,8 milliárd forint, a teljesítés azonos az időarányos értékkel.

Késedelmi pótlékból és bírságból befolyt bevétel közel 5,0 milliárd forint, ez az éves előirányzat 40,9%-ának felel meg.

3. A kiadások alakulása

Az év első hat hónapjában az Alap összes kiadása 1455,5 milliárd forint, ami a tervezett kiadási főösszeg 49,6%-a. A 0,4 százalékpontot kitevő különbség mintegy 11,7 milliárd forint. Az időarányos értéktől való mérsékelt elmaradás a nyugellátási kiadások alakulásával függ össze, ennek első félévi összege 1439,9 milliárd forint, a teljesítési arány szintén 49,6%.

Az előirányzat első félévi alakulását jelentősen befolyásolta, hogy januárban:

- 4,1% emelés történt, ami az előzetes adatok szerint 2743,7 ezer főt érintett, az átlagos emelés 3450 Ft/fő/hó volt.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 62. § (1)-(4) bekezdései értelmében az éves nyugdíjmelés mértéke a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésétől függ. Amennyiben ez 3%-nál kisebb, akkor a nyugdíjakat az adott évre tervezett, a költségvetési törvényben meghatározott fogyasztói árnövekedés mértékével kell emelni.

- A nyugdíjak korrekciós célú emeléséről szóló 2005. évi LXXIII. törvényben 2010. januárra halasztott intézkedésekre is sor került.

Ennek keretében az 1988. január 1. és 1990. december 31. között megállapított sajátjogú nyugdíjakat 2%-kal, az 1992. január 1. és 1995. december 31., valamint 1997. január 1. és 1998. december 31. között megállapítottakat 4%-kal emelték. Előzetes adatok szerint ezek az intézkedések 821,1 ezer főt érintettek, az átlagos emelés 2 500 Ft/hó/fő.

Az alapkezelő és igazgatási szervezete működésére felhasznált összeg 11,9 milliárd forint, ami az éves előirányzat 48,3%-a.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Az Alap költségvetése az első félévet 49,5 milliárd forint hiánnyal zárta, ami az egész évre tervezett 69,4 milliárd forint hiány 71,4%-a. Az időarányos teljesítéstől való eltérés 14,8 milliárd forint, ami két ellentétes irányú folyamat következménye.

Az első félév költségvetési egyenlegét a bevételek alakulása kedvezően érintette, mivel ezek összege 0,7 százalékponttal (10,2 milliárd forinttal) meghaladta az időarányosnak megfelelő értéket, a kiadások viszont 1,7 százalékponttal (25,0 milliárd forinttal) túllépték az 50%-hoz tartozó értéket.

2. A bevételek alakulása

Az Alap összes bevétele az időarányost valamelyest meghaladva 698,3 milliárd forint. A meghatározó jelentőségű munkáltatói és biztosítotti járulékokból 310,8 milliárd forint bevételhez jutott az Alap, az előirányzat teljesítési aránya 52,9%. Az előző év azonos időszakához viszonyítva 98,1 milliárd forinttal kevesebb bevétel összefügg a járulékszabályozásban 2010. január 1-jétől történt változással.

2010. január 1-jétől a foglalkoztatók által fizetendő járulék mértéke 3 százalékponttal csökkent a teljes járulékalapot képező jövedelemre vonatkozóan (2009. július 1-jétől a minimálbér kétszereséig volt érvényes az alacsonyabb mérték). A 2009. első félévi járulékbefizetés még a magasabb mértékkel történt.

A központi költségvetésből átadott támogatások és térítések közel duplájukra nőttek, a 308,6 milliárd forint fele az éves előirányzatnak.

Egészségügyi hozzájárulásból 28,3 milliárd forint bevétel származott, az eddigi teljesítés 7,7 százalékponttal több az időarányosnál.

A tételes egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség 2010. január 1-jétől megszűnt, és ugyanezen időponttól a kifizetői százalékos egészségügyi hozzájárulás mértéke 11-ről 27%-ra nőtt. 2010. januárban még az előző évi szabályozás szerint történtek a befizetések.

Az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek összege 37,3 milliárd forint, a teljesítési arány 54,5%. Ebbe a bevételi csoportba tartoznak a gyógyszergyártók és forgalmazók befizetései, ennek összege 31,8 milliárd forint volt.

3. A kiadások alakulása

Az Alap I-VI. havi kiadásainak összege 747,8 milliárd forint, ez a 2010-re előirányzott kiadási főösszeg 51,7%-a.

A legnagyobb kiadási előirányzatot jelentő gyógyító-megelőző ellátásokra felhasznált összeg 408,5 milliárd forint, az időarányos értéket közel 4 százalékponttal meghaladó kifizetés okait (a finanszírozási rend változása, kereset-kiegészítés fedezetének átadása) korábban már említettük.

A gyógyszerek fogyasztói árának támogatására fordított összeg 173,7 milliárd forint, ami az előirányzat 50,3%-ának felel meg.

A gyógyászati segédeszközök támogatására az előirányzat 45,9%-át, azaz 20,9 milliárd forintot használt fel az egészségbiztosítás.

A pénzbeli ellátások két legnagyobb súlyú előirányzatát a táppénzre és a gyermekgondozási díjra fordított kiadások képezik. Előbbiek esetében 41,5 milliárd forint az első félévi kifizetés, ami az éves előirányzat 43%-a. A másodiknak említett előirányzatra kifizetett összeg 46,2 milliárd forint, az időarányos érték túllépése 1,3 százalékpont.

Az egészségbiztosítás igazgatási szervezetének működésére fordított I-VI. havi kiadások 11,9 milliárd forintot tettek ki.

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

Az előzetes adatok szerint június végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** a következő táblázat szerint alakult:

	2009		2010		Változás	
	mrd Ft	%	mrd Ft	%	mrd Ft	%
Deviza	8 468,5	44,7%	9 478,2	46,3%	1 009,7	11,9%
Állampapír	4 354,0	23,0%	5 012,3	24,5%	658,3	15,1%
Hitel	4 114,5	21,7%	4 465,9	21,8%	351,4	8,5%
Forint	10 476,2	55,2%	10 677,4	52,2%	201,2	1,9%
Állampapír	10 037,5	52,9%	10 192,2	49,8%	154,7	1,5%
Hitel	438,7	2,3%	485,2	2,4%	46,5	10,6%
Összesen	18 944,8	99,9%	20 155,7	98,5%	1 210,9	6,4%
Egyéb kötelezettségek	20,1	0,1%	314,8	1,5%	294,7	1466,2%
Mindösszesen	18 964,9	100,0%	20 470,5	100,0%	1 505,6	7,9%
<i>Nemzetközi hitelcsomagból devizabetétként és hitelként kihelyezett összeg</i>	1 124,8		1 214,8		90,0	

A **központi költségvetés devizaadóssága** június végéig 1009,7 milliárd forinttal 9478,2 milliárd forintra növekedett. A devizaadósság devizakötvény kibocsátás következtében 387,3 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 19,1 milliárd forintot tett ki. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 641,5 milliárd forinttal növekedett. Ezen hatások következményeként bruttó módon számítva a teljes adósság 46,3%-át tette ki a devizaadósság június végén. Az árfolyamkockázatot pontosabban mutató nettó (a devizabetétekkel – beleértve az IMF/EB csomagból elhelyezett betéteket is - korrigált) devizaadósság az adósság 43,6%-a volt.

A teljes adósság 24,5%-át kitevő **devizakötvények** esetében januárban egy 2 milliárd dollár értékű, 10 éves lejáratú, fix kamatozású kötvénykibocsátásra került sor 387,3 milliárd forint értékben. A devizakötvény kibocsátás következtében lényegében teljesült az éves deviza kibocsátási terv. A devizakötvények törlesztésének értéke 1,1 milliárd forintot tett ki június végéig. A teljes állomány forintértéke – 272,1 milliárd forintos árfolyamvesztéséget is figyelembe véve – 5012,3 milliárd forintot tett ki június végén, amely 2009. év végéhez képest 658,3 milliárd forint növekedést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 21,8%-át tették ki június végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 18,0 milliárd forint törlesztés és 369,3 milliárd forint árfolyamvesztés következtében 351,4 milliárd forinttal nőtt és 4465,9 milliárd forintot tett ki a hónap végén. Az IMF/EB hitelcsomagból elhelyezett betétek és kihelyezett hitelek állománya forintban számolva 1214,8 milliárd forintot tett ki június végén, amely 90,0 milliárd forint növekedést jelent a december végi állományhoz képest, mely növekedés döntően árfolyamváltozásból keletkezett.

A **költségvetés forintadóssága** június végéig 201,2 milliárd forinttal nőtt és 10 677,4 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek** állománya a vizsgált időszakban a nemzetközi fejlesztési intézményektől felvett 46,5 milliárd forint értékű hitelfelvétel miatt növekedett. Így a központi költségvetés forinthitel állománya június végén 485,2 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé fennálló projekt finanszírozó hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 49,8%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 154,7 milliárd forinttal, 10192,2 milliárd forintra növekedett.

A *piaci értékesítésű állampapírokon belül* június végéig az *államkötvények* állománya 281,2 milliárd forinttal emelkedett, a *lakossági állampapírok* állománya 12,3 milliárd forinttal, a *diszkont kincstárjegyek* állománya pedig a jelentős lejáratok következtében 112,4 milliárd forinttal csökkent.

A *lakossági állampapírokon*¹ belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 47,0 milliárd forinttal csökkent, így a június végi állomány 106,8 milliárd forint volt. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek* együttes állománya összesen 31,6 milliárd forinttal 228,7 milliárd forintra csökkent a vizsgált időszakban. Az inflációhoz kötött, Prémium Magyar Államkötvény második sorozatának értékesítése január 25-én indult el. 2010. június végén a kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható államkötvények állománya 66,3 milliárd forintos növekedés hatására 98,7 milliárd forintot tett ki. Június végén a lakossági állampapírok állománya 434,3 milliárd forintot tett ki, ami 12,3 milliárd forinttal alacsonyabb a 2009. december végi állománynál.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* júniusban 96,1 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 2185,7 milliárd forintos állampapír-állomány 30,2 milliárd forinttal volt magasabb a 2009. december végi állománynál. A külföldi állomány 2,5%-a, 54,0 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 97,5%-a, 2131,7 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje június végén 4,57 év volt.

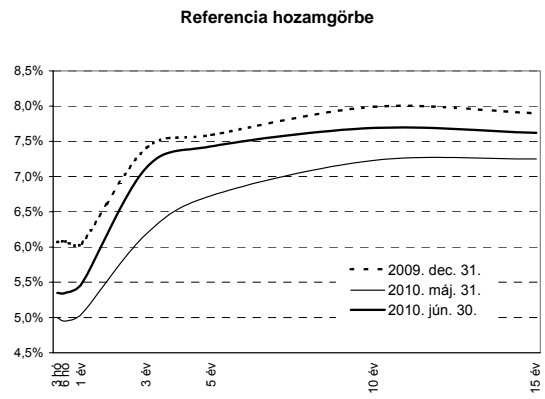
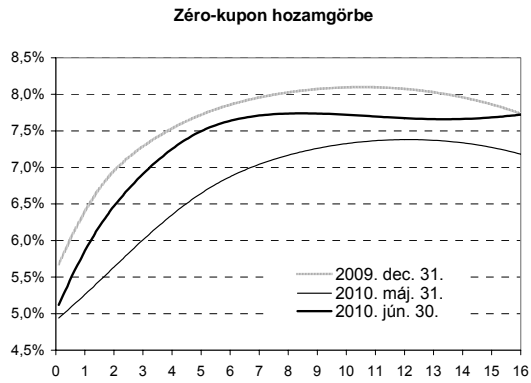
2004 végétől az ÁKK Zrt. közvetlenül a piacon végez swapműveleteket. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swap műveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron.

A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya – az euró árfolyamának jelentős gyengülése következtében - összesen 294,7 milliárd forinttal növekedett, azaz a külföldi hitelintézetek által elhelyezett rövid lejáratú betétállomány ennyivel növekedett. Az egyéb kötelezettségek állománya június végén 314,8 milliárd forintot tett ki.

Az év elejéhez képest a hozamok csökkentek, azonban június hónapban jelentkező kedvezőtlen folyamatok miatt ez a folyamat részben visszafordult.

---

¹ 2010. január 1-jétől a lakossági állampapírok közé kerültek besorolásra a Prémium Magyar Államkötvények is.

Budapest, 2010. július